VERVOLG VAN DE LIJST VAN JAVAANSCH EN
SUNDANEESCHE WOORDEN, UIT HET ARABISCH OF HET
PERZISCH AFTAMMENDE.

NAAR DE NAGELATENE PAPIEREN VAN

Dr. A. W. T. JUYNBOLL

BEWERKT DOOR

Dr. H. H. JUYNBOLL.

In het Feestnummer van deze Bijdragen, dat uitgegeven werd ter gelegenheid van het 6^e internationale congres der Orientalisten te Leiden, verscheen eene »Lijst van Javaansche en Sundaneesche woorden, uit het Arabisch of het Perzisch afstammende», van Prof. Dr. A. W. T. Juynboll. Deze lijst bevatte slechts het eerste vierde deel van de Arabische woorden. De schrijver, die van plan was, dit werk zoo spoedig mogelijk voort te zetten, is in dit voornemen door zijn vroegtijdigen dood verhinderd. Onder de nagelatene papieren van mijnen vader is:

1°. Eene lijst van Sundaneesche woorden, die aan het Arabisch ontleend zijn, gerangschikt naar het Javaansch-Sundaneesche alphabet.

2°. Eene lijst van Javaansche woorden, die uit het Arabisch afstammen, gerangschikt naar het Javaansche alphabet. Deze lijst is grootendeels ontleend aan het Javaansche woordenboek van Roorda-Vreede, de Sundaneesche aan het Sundaneesche woordenboek van Oosting.

3°. Eene tweede lijst van uit het Arabisch afstammende Javaansche woorden, die voornamelijk aan het Supplement van Jansz ontleend is.

4°. Twee lijsten, eene van Arabische stammen, die in het Sundaneesch, en eene van Arabische stammen, die in het Javaansch voorkomen, beide gerangschikt naar het Arabisch alphabet.

Naar deze 5 lijsten nu heb ik de volgende woordenlijst bewerkt op dezelfde wijze, als mijn vader dit met het eerste gedeelte gedaan heeft. Hierbij heb ik mij echter op een enigszins ander standpunt geplaatst. Het eerste gedeelte der woordenlijst was n.l. niet alleen voor hen, die

het Javaansch en Sundaneesch beoefenen, maar ook voor de beoefenaars van het Arabisch bestemd. Daar het Feestnummer behalve voor Nederlandsche ook voor buitenlandsche Orientalisten geschreven werd, die meerendeels geen studie van het Javaansch en het Sundaneesch maken, was dit standpunt geenszins af te keuren.

Omdat echter de lezers dezer Bijdragen bijna uitsluitend tot hen behooren, die het Javaansch en Sundaneesch beoefenen, zonder kennis van het Arabisch te hebben, zal ik niet alle Arabische stammen behandelen, die in deze beide talen voorkomen, doch alleen diegene, welke in de Javaansche en Sundaneesche woordenboeken niet juist of niet volledig behandeld zijn. Zoo kan deze woordenlijst ten goede komen aan eene nieuwe uitgave dezer woordenboeken. De Arabische stammen, die ik bespreek, zal ik volledig behandelen, opdat men de verwante Arabische woorden, die nu door het geheele woordenboek verspreid zijn, in hun verband zou kunnen beschouwen.

Voordat ik van deze inleiding afstap, wil ik nog enkele verbeteringen en aanvullingen bij de inleiding van het eerste gedeelte geven, die gedeeltelijk van mijnen vader, gedeeltelijk van mij afkomstig zijn. De laatste zijn gemerkt met H. H. J.

pag. 30, r. 9.

De meening, dat het Sundaneesche woord *mědēm* (donker) het Arabische *مُظْلِم* (becoming dark) zou zijn, is niet juist. De stam *dēm*, *rēm* en *lēm* is zuiver Maleisch-Polynesisch, en beteekent: »diep, inwendig, donker» bijv. Jav. *dulēm*, Mal. *dalam* (in), Bul. *rëndēmēn* (lief), Dayaksch *barëndēm* (verlangen). De beteekenis van »binnenste» gaat n.l. over in die van »hart» en »beminnen» en ook in »donker» bijv. Mal. *malam* (nacht), Jav. *měrēm* (de oogen sluiten). In het Oudjav. beteekent *rēm* »donker», bijv. Arjuna-Wiwāha I, 13 a (prof. Kern's Kawi-studiën p. 92). Vgl. Oudjav. *kulēm* en *tilēm*, die beide nacht beteekenen¹⁾ (H. H. J.).

r. 1 v. o. N en m worden op het eind van een woord dikwijls verwisseld, b.v.

جِي wordt in het Jav. *jim*, en omgekeerd wordt يَتِيم in 't Jav. *yatin*.

R en l worden soms aan het begin van een woord verwisseld, bijv. *lila* (verlof, vergunning) en *ri-la* (welbehagen), beide = رِضا (cf. Roorda Gr.

1) *Kulēm* komt o. a. voor Wirāṭaparwa 11 en Swargārohanap. 76. *Tilēm* o. a. Ādiparwa 86. Zie ook prof. Kern's verhandeling over de verhouding van 't Mafoorsch tot de M. P. talen (Actes du 6e Congrès etc. IV, sect. 5 p. 260 s. v. *rob*) en Fidjitaal p. 150 s. v. *loma*. H. H. J.

p. 22). *D* en *t* worden op het eind van een woord in het Javaansch van Samarang dikwijls verwisseld (Van den Broek, Brieven I, 2 p. 10 r. 4), bijv. *nahat* = أحف, evenals *wagët* = wagěd. Ook in de Javaansche teksten, die te Samarang gedrukt zijn, bijv. den Damar Wulan van Van Dorp, treft men dikwijls verwisseling van media en tenuis op het eind van een woord aan. (H. H. J.).

»Zelfs de lange Arabische *û* gaat in het Javaansch nog al eens in *o* over.” Het is niet altijd zeker of de *û* eerst in het Javaansch in *o* werd veranderd. Immers ook de Arabieren kennen de *o*, cf. bijv. Wright. Ar. Gr. I § 5, 1 en § 6, § 7. pag. 31,
r. 6 v. o.

Bij de voor dit opstel gebruikte bronnen voege men nog: K. T. = pag. 35. Kitab Tuhpah, in het Jav. — 2^e editie van T. Roorda. W. P. = Wayan Palasara, Panđu en Pañji, uitg. Roorda, 1869. W. R. = Woelang Rêh, Samarang, 1884.

Ten slotte nog eenige verbeteringen in het eerste gedeelte der woordenlijst.

Het Javaansche *ḡn* of *ḡn* (cf. Kern, Eene Indische sage in Jav. pag. 48. gewaad p. 6, l. 7) is niet aan het Perzisch, maar aan het Tamil ontleend, waar het *têr* luidt. cf. V. d. Wall, Mal. Wdb. en Vreede, Jav. Wdb.

Het Javaansche *ak* kan niet aan het Arabisch ontleend zijn, daar pag. 67. het reeds voorkomt in eene Kawi-oorkonde van Çaka 782 (Versl. Kon. Akad. 2^e r. dl. X, p. 112). Het is echt Maleisch-Polynesisch en beantwoordt aan Skr. *parâmarça* »aanpakking, aantasting, bezoedeling, ont-eering”, Ook in andere Oudjavaansche geschriften komt het voor, bijv. *kajamah* »beslapen” Udyogaparwa 16, enz. (H. H. J.)

Het Sund. woord *era* is niet aan het Arabisch ontleend, maar het is pag. 79. zuiver M. P. en verwant met Bat. *ira*, Maori *miramira*, O. Jav. Bul. *irang*. Zie Kern, Fidjitaal, p. 238. (H. H. J.).

Van de nu volgende Woordenlijst is alleen datgene herdrukt, dat aangevuld is door den schrijver. Voor het overige vergelijkte men de verhandeling van Dr. A. W. T. Juynboll in het Feestnummer der Bijdragen.

H. H. JUYNBOLL.

JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.		ARABISCH.
ବାବିଲ (J. K.) en ବାବୁଲ (R. P. 44, 21; 145, 20).		Bâbil (Koran 2, 96) en Bâbul.	بَابِل en بَابِل.
ବାବୁଲ (B. 4 d. 4, 603. R. P. 145, 19).		Bôstân.	بُوسْتَان (A. بُسْتَان) P.
ବାବୁଲ (R. P. 6, 2, 20).	ବାବୁଲ	Jeruzalem.	بَيْتُ الْمَقْدِسِ
ବାବୁ (R. P. 154, 2).		Berg bij Mekka.	ثَبِير.
ବାବୁ (Vr. p. 463a).		Jamîl.	جَمِيل.
ବାବୁ (R. P. 145, 19).	ବାବୁ	Abyssinisch.	حَمَشِي.
ବାବୁ (R. P. 66, 1).		Bijnaam van Mu- hammad.	حَبِيبُ اللَّهِ.
ବାବୁ (K. T. 2, 1).	ବାବୁ	(Ahmad) ibn Ha- jar (al-Haitami).	أَبْنُ حَجَر.
ବାବୁ (R. P. 154, 3).		Hirâ, berg bij Mekka.	حِرَاء.
ବାବୁ of ବାବୁ	ବାବୁ	Eva.	R. حَوَى (Jaqûbi I), حَوَا (Tabarî I, 1.2) of حَوَاء (Bâjûrî II, 26, 1) of حَوَاء (Bâjûrî I, 1.4, 4. 18, 12. 356, 3 v. o. II, 199, 11 v. o.).
ବାବୁ (R. P. 160, 4).	ବାବୁ, ook ବାବୁ	Chidr, Elia (naar men zegt).	الْخَضِر.
ବାବୁ en ବାବୁ ବାବୁ (R. P. 65, 21).		Godsvriend, bij- naam van Ibrâ- hîm.	خَلِيلُ اللَّهِ.
ବାବୁ (R. P. 65, 24).		Bijnaam van Je- zus.	رُوحُ اللَّهِ.

JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.	ARABISCH.
ᮊᮥᮕᮊᮥ of ᮊᮥᮕᮊᮥ of ᮊᮥᮕᮊᮥ (A. S. 1, 3). ᮊᮥᮕᮊᮥ (R. P. 153, 19, 21).		Griekenland, By- zantium.
		Zabîr, berg waar- op Allâh's heer- lijkheid scheen, voor Mûsâ zichtbaar.
	ᮊᮥᮕᮊᮥ v. d. Berg, Handl. 3 ^e dr. p. 63, n. 1. geeft <i>Djamdjam</i> en dit zal ook hier wel bedoeld zijn.	Zamzam-bron.
ᮊᮥᮕᮊᮥ een goochelaar aan het hof van Farao (R. P. 83, 22).		Sâbûr.
ᮊᮥᮕᮊᮥ (R. P. 161, 24).		De man, die het gouden kalf maakte, terwijl Mûsâ op de Sinaï was.
ᮊᮥᮕᮊᮥ Van de ri- vier den Nijl (R. P. 22, 18).		Ceylon.
ᮊᮥᮕᮊᮥ (R. P. 160, 5).		Sulaimân, Salo- mo.
ᮊᮥᮕᮊᮥ (R. P. 41, 22 sq.).		Sipora, de vrouw van Mûsâ.
ᮊᮥᮕᮊᮥ (R. P. 62, 9; 148, 17; 149, 8).		Berg Sinaï.
ᮊᮥᮕᮊᮥ (R. P. 92, 15 sq.) als vrouw van een timmerman in Egypte.	ᮊᮥᮕᮊᮥ	Āis'a, vrouw van Muḥammad.

JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.		ARABISCH.
<p>ਅਮਿਨੁਜਾ (cf. R. P. 65).</p> <p>ਅਮਿਨੁ (R. P. 145, 21; 157, 3).</p> <p>ਅਮਿਨੁ of ਅਮਿਨੁ (R. P. 145, 21).</p> <p>ਅਮਿਨੁ of ਅਮਿਨੁ, <i>la(k)nat ollah</i> (A. S. 36, 14; 76, 12; 77, 21).</p> <p>ਅਮਿਨੁ (MZ. 9, 229).</p> <p>ਅਮਿਨੁ JK. ਅਮਿਨੁ (R. P. 5, 14) of ਅਮਿਨੁ</p> <p>ਅਮਿਨੁ of ਅਮਿਨੁ</p> <p>ਅਮਿਨੁ en ਅਮਿਨੁ</p> <p>ਅਮਿਨੁ (R. P. 44, 20).</p> <p>ਅਮਿਨੁ of ਅਮਿਨੁ</p> <p>ਅਮਿਨੁ (R. P. 65, 15; 82, 9, 12; 84, 15. MZ. ix, 167). Mogelijk uit misverstand van K̲or.</p> <p>4, 162: وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا.</p> <p>ਅਮਿਨੁ (R. P. 44, 18).</p> <p>ਅਮਿਨੁ (R. P. 41, 23 sq.).</p> <p>ਅਮਿਨੁ of ਅਮਿਨੁ</p> <p>ਅਮਿਨੁ en ਅਮਿਨੁ (R. P. 63, 7; 65, 138, 158)</p>	<p>ਅਮਿਨੁ</p>	<p>Bijnaam v. Adam.</p> <p>Perzië.</p> <p>Arabië.</p> <p>‘Azâzil, demon.</p> <p>‘Imrân, vader van Mozes.</p> <p>De Ka‘ba van Allah.</p> <p>Hij, tot wien Allah gesproken heeft, bijnaam v. Mozes.</p> <p>Levi.</p> <p>Lea bint Ya‘kûb.</p> <p>Muḥammad.</p>	<p>صَفِيُّ اللَّهِ.</p> <p>عَاجِم.</p> <p>عَرَب.</p> <p>عَزَازِيل.</p> <p>عِمْرَان (Tabari I, 443; عِمْرَم وهو عمران cf. p. 517).</p> <p>كَعْبَةُ اللَّهِ.</p> <p>كَلَامُ اللَّهِ (sic R., maar dit moet zijn كَلِيمُ اللَّهِ Zie Dozy Suppl.</p> <p>لَاوِي.</p> <p>لِيَا zuster van Sipûrâ.</p> <p>مُحَمَّد.</p>

JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.		ARABISCH.
en <i>ḥamāh</i> (Bijdr. 4, VIII p. 4, p. 16). <i>ḥamāh</i> (R. P. 154, 4). <i>ḥamāh</i> (R. P. 41, 49; 145, 19). <i>ḥamāh</i> (R. P. 5, 12), de moeder van Āsiyah.	<i>ḥamāh</i> (sub <i>an- tara</i>).	Madīna.	الْمَدِينَة. أَلْمَدَائِن en مَدَائِن. مُزَاحِم, de vader van Āsiyat (Ta'labî, ki- şaş, 160).
<i>ḥamāh</i> en <i>ḥamāh</i> (Nom.) of <i>ḥamāh</i> (Gen. Dat. Acc. bijv. R. P. 23, 8). <i>ḥamāh</i> (K. T. 2, 2. R. P. 154). <i>ḥamāh</i> (te Sura- karta bekend).	<i>ḥamāh</i>	Egypte, Caïro.	مِصْر.
<i>ḥamāh</i> of <i>ḥamāh</i> (R. P. 141, 9; 143). <i>ḥamāh</i> (R. P. 65, 20). <i>ḥamāh</i> of <i>ḥamāh</i> (R. P. 159). <i>ḥamāh</i> de vader van Jō- sua (R. P. 82, 15). <i>ḥamāh</i> (R. P. 154, 5). <i>ḥamāh</i> (R. P. 44, 17, 18). <i>ḥamāh</i> (R. P. 145, 18).	<i>ḥamāh</i>	Mekka. Migrab (als naam v. den Eufraat). De Aartsengel Michaël. Bijnaam v. Noach. Nûh, Noach. Nûn, de vader van Josua. Warkân of Wari- kân, berg bij Medīna. Jemen.	مَكَّة. أَلْمِغْرَب (cf. Jaqubî I, IV, 4 v. o.) مِيكَائِيل. نَبِيُّ اللَّهِ. نُوح. نُون. وَرْقَان. يَصْفَر.

JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.	ARABISCH.
ꦗꦺꦴꦧꦺꦝ (R. P. 5, 14 sq.).		Jochebed, moeder van Mozes. يوحنا بَد (b. v. Tabari I, 443, 12).
ꦗꦸꦱꦸꦥ (R. P. 35, 22; 55, 8; 157 enz.).		Júsuf, Jozef. يُوْسُف.
ꦗꦸꦱꦸꦥ en ꦗꦸꦱꦸꦥ (R. P. 82, 16; 84, 11 enz.).		Jozua. يُوْشَعَ.

Perzische woordenlijst.

PERZISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
آنځور — wijndruif.	ꦲꦺꦁꦸꦫ (K. T. 55, 15) <i>wit añgur.</i>	ꦲꦺꦁꦸꦫ
هَيْبِي — huisvrouw.	ꦲꦺꦴꦩꦺꦴꦤ ¹⁾ deftige titel voor eene vrouw (R. P. 21, 6, 10, 12, 14) ²⁾ tante. Ook <i>bibik</i> en <i>bibèk</i> .	ꦲꦺꦴꦩꦺꦴꦤ (— O.).
پَري — goede geest. (Opp. P. ديو).	ꦥꦺꦫِ (W. P. p. 35, 21; 46, 5).	
زَبَر ¹⁾ — boven ²⁾ hetzelfde als het Arab. فَنَاحَة.	ꦲꦺꦴꦩꦺꦴꦤ (— Vr.).	ꦲꦺꦴꦩꦺꦴꦤ (— O.), di jabar.
شَبِي — shawl.	ꦱꦺꦩꦶ (R. P. 100, 1).	
شَمَشِير (é) — soort van zwaard.	ꦱꦺꦩꦱꦶꦂ en ꦱꦺꦩꦱꦶꦂ (Præg. p. 10, l. 9).	ꦱꦺꦩꦱꦶꦂ (O. S.).
شُورَبَا — zekere soort van vleeschpap, bouillon.	ꦱꦸꦫ (R. P. 96, 10) <i>jenan surba.</i>	
قَرْمَان — bevel A. قَرْمَان (D.)	ꦲꦺꦴꦩꦺꦴꦤ (R. P. 137, 5; 139; 155) <i>ambèkta parman in Mahaguñ</i> R. P. 104, 3.	

PERZISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
لَنَكْرَ — bidkapel.	an an	an an
مَات in مَات — schaakmat. (cf. Dozy, Suppl. Ar. Lex.).	sa an sa an (Kern, Ind. Sage, p. 6, l. 18).	

Arabische woordenlijst.

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
أَجْر — loon.	an an (K. T. p. 165, 6).	
أَجَل — vastgestelde termijn.	an an an yen sampun takdir in najallipun (R. P. 93, 94); saenga puput ajal kula = totdat mijn levens-tijd verstreken is (W. P. 80, 8).	sa an an nēpi ka-ajal of nēpi ka ajalna (maut) — overlijden.
أَخِر — laatst.	an an in akir ipun (R. P. 82) in nakir — eindelijk (R. P. 96, 17). Ook sa an in: sasi rabiñul ahir (Bijdr. 4 ^e VIII, p. 16, r. 14).	sa an sa an of sa an (O. sub jaman), ahirna, mañke di ahirna, ahir-ahir enz.
الْآخِرَة — het hierna-maals.	an an an an an b.v. R. P. 25, 4: kula botēn ajēñ kamukten nakerat. 38, 8: satruku in duña tēka in nakerat. 25, 12: kaluwihan duña utawi kaluwihan nakerat. 56, 11: mukti in duña rawuh nakerat. 96, 24: dadossa in duña dumuginipun in nakerat.	sa an an an en sa an an an

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
<p>أَنَا لِلَّهِ وَأَنَا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ — Waarlijk wij zijn Godes en wij kee- ren tot hem terug. (Korân, 2, 151).</p> <p>أَنْجِيلٌ — Evangelie.</p> <p>أَنْفَى IV inf. أَيْنَاء — uit- stellen.</p> <p>أَهْلٌ — volk.</p> <p>اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا اَلِ وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ — o Al- lâh, bid over onzen Heer Muḥammad en over Muḥam- mad's geslacht.</p> <p>أَوَّلٌ — eerste.</p> <p>أَوْفَى — zucht over iets dat men ontbeert.</p> <p>آيَةٌ — korânvers.</p>	<p>anang agatun aning aning (R. P. 92, 18).</p> <p>anang nung of aning nung (R. P. 159, 10).</p> <p>anang aning aning (K. T. 34, 5. Jav. leesb. 2^e dr. p. 205, 20). <i>ninahi</i> (J. leesb. p. 205, 21).</p> <p>ahli waris (K. T. 2, 11; 3, 1); <i>para</i> <i>ahli</i> (v. d. Br. J. Br. I, 2 p. 9 r. 8 v. o. K. T. 11); <i>ahli kitab tapsir</i> (R. P. 25); <i>ahli tapsir</i> (R. P. 35, 5).</p> <p>anang nung aning aning aning anang nung aning aning aning anang nung aning aning aning (R. P. 138, 14).</p> <p>awal lan akir (R. P. 159, 14) <i>rabiñulawal</i>.</p> <p>ahat marañ bojomu — zucht over uwe vrouw, (die nu niet meer bij u is).</p> <p>openbaring door</p>	<p><i>ahli menta, ahli</i> <i>dagañ, ahli palak, ahli</i> <i>kuram, ahli maliñ enz.</i></p> <p><i>ti awalna, awal</i> <i>ahir, ti awal nēpi ka ahir.</i></p> <p><i>ñayatkon.</i></p>

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
	ingeving (R. in W. P. p. 418. R. P. 55, 18). <i>ḡaḡaḡa</i> (R. P. 109) wonder (R. P. 109, 15).	
پاشا — Pacha.	<i>ḡaḡaḡa</i>	
بدن — lichaam.	<i>nikmätte badanmu</i> (R. P. 108, 11); <i>badan kawula</i> als nederige uitdrukking voor de 1 ^e pers. (R. P. 45, 14; W. P. 49, 20); <i>badan alus</i> , Opp. <i>jisim waḡaḡa</i> (R. P. 151, 5).	
برك — zegen.	<i>ḡaḡaḡa</i> (R. P. 113, 9), <i>nuwun sawab barkat supañat dalēm</i> (R. P. 119), <i>bērkat</i> — eten, dat mee naar huis genomen wordt (E. R. II, 190).	<i>mērēkat, kabēr-katan.</i>
بعد — na.	<i>ḡaḡaḡa</i> in <i>bakda mulud</i> ¹⁾ de vierde maand, ²⁾ het mulud-feest (cf. Jav. lb. p. 268).	<i>sabada.</i>
بغل — muilezel.	<i>ḡaḡaḡa</i> muildier (R. P. 22, 25; 143, 25) = <i>ḡaḡaḡa</i> .	
بالغ — meerderjarig.	<i>akil baleb</i> (R. P. 148, 21 verklaard als: <i>lare inkañ sampun mēdal ka-manipun</i>).	<i>ahil baleb</i> of <i>ahir baleb.</i>
بلاء — *trouble, affliction." L.	<i>ḡaḡaḡa</i> of <i>ḡaḡaḡa</i> (R. P. 124, 1. 5; 11, 19; 28).	<i>ḡaḡaḡa, ḡaḡaḡa, diba-laiyōn.</i>
باب — deur, poort, hoofdstuk.	<i>ḡaḡaḡa</i> b.v. <i>bab amēmējahi</i> (K. T. 2, 6), <i>bab raja tatu</i> (K. T. 12, 8).	

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
جلو V inf. تَجَلَّى »se manifestester.” D.	asṇ as ṇiḷ b.v. <i>ratu iku taja-line kañ mahaguñ</i> (R. P. 96, 25; 97, 1; 74, 17).	
جمع جُمُعَة — plur. جُمُعَات. Vrijdagsdienst; Vrijdag; week.	asṇ as ṇiḷ gew. asṇ as ṇiḷ (R. P. 112, 15; 161, 17); asṇ as ṇiḷ (v. d. Broek, Br. 1, 2 p. 21, 14).	asṇ as ṇiḷ Vrijdag; week; <i>jujumañhan</i> , zie O. S.
جنّ جنّ — geest.	asṇ as ṇiḷ asṇ as ṇiḷ (R. P. 5, 20). asṇ as ṇiḷ (W. P. 35, 21; 46).	asṇ as ṇiḷ <i>jin islam</i> , — <i>kafir</i> , — <i>iprit</i> .
مَجْنُون — krankzinnig.	asṇ as ṇiḷ b.v. <i>tiyañ majè-nun</i> (K. T. 10, 1).	
جنس جنس — (genus), soort, natie D. جنسي »sexual” D.	asṇ as ṇiḷ b.v. <i>jinissipun</i> (K. T. 44, 24) <i>anuñgil jinis</i> (K. T. 18, 19; 21, 2).	asṇ as ṇiḷ <i>sajinis</i> — van dezelfde soort; <i>jènisna</i> — de verlangde in quæstie.
جرب X inf. اسْتَجَابَة — verhooring.	asṇ as ṇiḷ ¹⁾ (R. P. 107, 12).	
مُسْتَجَاب — verhoord, aangenomen.	asṇ as ṇiḷ of asṇ as ṇiḷ (R. P. 123, 3).	
حجّ حُجّة — vertoog, argument.	asṇ as ṇiḷ (W. P. p. 147) en asṇ as ṇiḷ en asṇ as ṇiḷ (W. P. 72, 22; 78, 14); <i>nojahi</i> (W. P. 72, 10) — onderrichten.	asṇ as ṇiḷ en asṇ as ṇiḷ <i>ñahujan</i> — antwoorden, iets aan de hand doen.
حرم حُرْمَة — eerbiedsbetooning.	asṇ as ṇiḷ b.v. <i>botèn wontèn ñimpañ utawi botèn hurmat</i> (R. P. 35, 8). Ook asṇ as ṇiḷ of asṇ as ṇiḷ b.v. <i>akeh kurmate maraṇ manuṇsa</i> (R. P. 35).	asṇ as ṇiḷ of asṇ as ṇiḷ <i>ña-hurmat</i> , <i>ñahormat</i> of <i>ñormat</i> ; <i>pañhormat</i> , <i>pahormatan</i> .

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
risquable." Boc- thor. خَوَاطِر plur. van خَاطِر — ge- dachte.	ongerust, tobberig over iets; <i>katir-mutawatir, mu- tawatiri.</i>	
خلص iv inf. اخْلَاص — zuiver, oprecht zijn.	aminjampun b.v. sampun iklas (W. P. 40, 426) — hij tobt er niet meer over.	amjampun gew. amjampun <i>niklaskön diri of — umur. niklaskön maneh.</i>
مَخْلُوق خلق — gescha- pen.	amjampun (R. P. 75, 15) of amjampun amjampun	amjampun en amjampun (het laatste minachtend).
خميس خمس — Donder- dag.	amjampun (R. P. 111, 9), <i>tiyañ ñemis</i> (R. P. 73, 11).	amjampun <i>powe kėmis.</i> Zie ook bij ثنى.
دَابَّة دَب — dier.	amjampun en amjampun en amjampun b.v. <i>dabbatul arli</i> = دَابَّة الارض (M. Z. 27, 40).	
درس درس — lezen van den Korân.	amjampun of amjampun lezing, studie door lezen.	
تَدْرُس — den Ko- rân samen lezen.		amjampun koran lezen met zijn velen. (— O).
دُعَاة اَدْعِيَة plur. van دُعَا — beden, wen- schen.	amjampun en amjampun en amjampun het hoofd van een Javaanschen brief.	
دَعْوَى — aanklacht.	amjampun pretensie.	amjampun een aktie instellen.
دُعَاء — bede.	amjampun amjampun amjampun <i>botèn pědot panduñanipun</i> (R. P. 25, 13); <i>pandoña wilu- jèn</i> (72, 7).	amjampun amjampun amjampun of amjampun gebed, aanroeping, <i>ña- dowa, ñadowakön, ña- dowa-dowakön.</i>
دَائِرَة — omtrek.	amjampun idem.	

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
مُدَوَّرَةٌ mouchoir que les femmes roulent autour de la tête." D.		ḡawar doek tot hoofd- bedekking, die door de vrouwelijke haji wordt gedragen. (— O).
رَأَى رُؤْيَا — het zien.	ḡamagḡap (— Vr.). Gun- ning p. 20 a houdt het ten onrechte voor رَحْمَةً. ḡau, ²) laatdunkend.	ḡau, ¹) idem.
رَبَّاءٌ — schijnhei- ligheid.		
رَبِّ رَبِّ — heer, b. v. رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ de Heer der Hemelen en der Aarde.	ḡay in rabussamawati wal arli (R. P. 22, 22; 30, 13; 75, 13; 76, 6).	ḡay in rabul iyati, d. i. رَبُّ الْعَزَّة en rabul alamin = رَبُّ الْعَالَمِينَ. (— O). H. H. J.
رَبَابٌ — een Arabische viool.	ḡanagḡ R. zegt, dat رباب, Perzisch is.	
رَحِمَانٌ — barm- hartig.	ḡanagḡ genadig. (Bij Vr. is رحمن een drukfout).	ḡanagḡ idem.
رَحْمَانٍ gen.	ḡanagḡ (R. van رحمانى).	
رَحْمَةً — genade, b. v. رَحْمَةُ اللَّهِ — genade Gods.	ḡanagḡ b.v. mantuk rah- matolah (v. d. Br. Brieven, I, 2 p. 4, 4 v. o.).	ḡanagḡ barmhartigheid. Mulih ka rahmat ullah = sterven.
رَحِيمٌ — barmhar- tig.	ḡanigḡ (v. d. Br. J. Br. I, 2 p. 102).	ḡanigḡ mededoogend.
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ رَضَى — God zij hem ge- nadig.	ḡaniḡ ḡanagḡanagḡ (Gun- ning p. 75). — Vr.	
رِضًا — welgeval-	ḡniḡ, ḡniḡ bijv. muḡguh	ḡniḡ, berusten in iets. Ook

[illegible]

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
سَجْعَ prose rimée", tongval.	ساكساكسا, eigen manier, mode dialect, tongval, lichaams-houding, bijzondere variatie. (— Vr. — JS.).	ساكساكسا = ساكسا, (— O.)
سَلَك — het bewan- delen (der طَبِيقَة). cf. Snouck Hurgr. in Bijdr. Feestn. 1883 p. 78, n. 1.	ساكساكسا, benaming van boe- ken, die eene verzameling van diepzinnige vergelij- kingen bevatten. (— Vr.).	
سَمَن — boter.		ساكساكسا (O. alleen Ar.).
سَيِّد — heer, af- stammeling van Moḥammad.	ساكساكسا, b.v. sayid Imram (R. P. 5, 14; 6, 8).	ساكساكسا, heer, meester.
شَاهِ (Perz.) — Heer des Geloofs.	ساكساكسا of ساكساكسا, (سَيِّدِ الْاَدِيْن).	
شَرْح — commen- taar.	ساكسا (T. N. I. 1870, II, 176).	ساكسا = ساكسا (uitleg- ging) — O.
شَرْط — vereischte voorwaarde.	ساكساكسا (Gunning, Diss. p. 75 sub pag. 16 a reg. 5).	ساكساكسا, beding, conditie, voorwaarde.
شَرَكَة — maatschap.	ساكساكسا, vennootschap.	
شَرِيْكَة — de aandeel- hebbende vrouw.	ساكساكساكسا (Eindrésumé Java I p. 37). — Vr.	ساكساكساكسا, gelijk op deelen van den boedel.
شَكَّ — twijfel.	ساكسا, en ساكساكسا (cf. Sa- mark. pag. 4, pag. 10, r. 8).	
شُكْر en شُكْر — dankbetuiging.	ساكساكسا, b.v. doña sokur in Allah (R. P. 9, 13). ساكساكسا	ساكساكسا, dankzegging.
تَشَهُد — gebeds- formule, die eindigt	ساكساكسا (Bijdragen 4 ^e volgr. 6, p. 272). Dit is niet het-	

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
met de woorden der geloofsbelijdenis.	zelfde als <i>an z a s a p</i> dat het Arab. <i>تَهَجْد</i> is.	
<i>شَهِيد</i> — getuige.	<i>a a n i a p</i> bloedgetuige.	<i>a a n a p</i> <i>naïd, panaïd.</i>
<i>شَهَادَة</i> — geloofsbelijdenis.	<i>a a m a n a p</i> en <i>a a a n a p</i> getuigenis, belijdenis.	<i>a a m a n a p</i> <i>kalimah sahadat</i> = <i>كَلِمَة شَهَادَة</i> (— 0.)
<i>شَهْوَة</i> — verlangen, begeerte; »envie, passion.” (D. S.).	<i>a a z a n a p</i> en <i>a a a p a n a p</i> (Gunning p. 9, r. 10—11); wellust.	<i>a a z a n a p</i> = <i>a n a n a p a n a p</i> verlangen naar eene vrouw. Op Soemëdang = <i>a p a n a p</i> .
<i>شَيْخ</i> — heer.	<i>q a n z</i> Arabische meester.	<i>q a z</i> titel der Arabieren
<i>مَشَايِخ</i> plur. daarvan.	<i>a a s a n a p</i> (Gunning p. 76).	
<i>صَاحِبَة</i> — vriendschap en plur. van <i>صاحب</i> .	<i>a a n a n a p</i> ook <i>a a n a n a p</i> (Gunning p. 9, r. 12). — Vr.	<i>a a n a n a p</i> vriend, de vrienden (van den profeet).
<i>صَاحِبَة</i> — vriendschap.	<i>q a a a n a p</i> vriend.	<i>a a a n a p</i> idem, <i>nobat</i> .
<i>الصُّطْقَى</i> — de uitverkorene.	<i>a p a a s</i> b.v. <i>Nabi mustapa</i> (R.P. 36, 3). — Moḥammad.	
<i>صُلْح</i> — dading, transactie.	<i>a p n z</i> ²⁾ schikking met wederzijdsch goedvinden.	
<i>صَالِح</i> — braaf.	<i>a a q n z</i> (Gunning p. 76).	<i>a a q n z</i> ²⁾ zachtmoedig.
<i>مَصْلَحَة</i> — iets goeds »affaire, négociation.”	<i>a p a a n</i> nuttigheid om een heilzame reden.	
<i>اِصْطِلَاح</i> — conventioneel gebruik.	<i>a n i m a z</i> verkeerdheid, leelijke manieren. (J. S.).	

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
أُصَلِّيْ — ik bid. صَلَاة — gebed.	ᮊᮧᮒ᮪ᮓᮥ begin van een gebed. ᮘᮔᮨᮕᮗ ²⁾ zijn gebed doen.	ᮊᮧᮒ᮪ᮓᮥ zeggen: oesalli. ᮘᮔᮨᮕᮗ gebed, bidden.
صَلَوَات — gebeden; plur. v. 't vorige.	ᮘᮔᮨᮕᮗ geld voor gebe- den, dat aan de priesters gegeven wordt.	ᮘᮔᮨᮕᮗ (v. d. Berg. Moh Geestl. 2 ^e dr. p. 17, n ^o . 2), ñalawatan—salawat geven.
صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ — formule achter den naam van Mohammad.	ᮘᮔᮨᮕᮗ ᮘᮔᮨᮕᮗ ᮘᮔᮨᮕᮗ of ᮘᮔᮨᮕᮗ ᮘᮔᮨᮕᮗ (cf. Bijdr. 4. VIII, p. 16, r. 15).	
طَبِّب — genees- heer.	ᮘᮔᮨᮕᮗ (R. P. 16, 8; 22).	
طَرِبَش — roode Arabische muts.		ᮘᮔᮨᮕᮗ (O. zonder op- gave van het Arabische woord). ᮘᮔᮨᮕᮗ (O. alleen Ar.)
طَلَب — studenten.	ᮘᮔᮨᮕᮗ uitwendig.	ᮘᮔᮨᮕᮗ geboren worden.
ظَهْر — uiterlijk. ظُهُر — middagcalât.	ᮘᮔᮨᮕᮗ of ᮘᮔᮨᮕᮗ Ook sa- latallori (cf. Gunning p. 80). ᮘᮔᮨᮕᮗ en ᮘᮔᮨᮕᮗ b.v. ñandika datěñ para-abdi (R. P. 26, 16); botěñ mawi abdi (R. P. 36, 19); sa abdi (R.P. 104, 6; 38, 13).	ᮘᮔᮨᮕᮗ de tijd van het mid- daggebed om 12 uur, palolohor, (van 12–1 uur). ᮘᮔᮨᮕᮗ dienaar dienst- knecht, onderhoorige, on- derdaan, schepsel, ñabdi — dienen, tot dienaar zijn, jisim abdi = جِسْمِ عَبْدٍ — ik (nederig). ᮘᮔᮨᮕᮗ godsdienst, gods- vereering.
عِبَادَة — plicht jegens Allah.	ᮘᮔᮨᮕᮗ of ᮘᮔᮨᮕᮗ en ᮘᮔᮨᮕᮗ	
مَتَعِدَّ — bedehuis.	ᮘᮔᮨᮕᮗ en ᮘᮔᮨᮕᮗ (Bijdr. XXVII, 602). — Vr.	

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
عَقِيْقَةٌ — offer voor een kind.	ḡamamꦏꦲ (R. leidt 't ten on- rechte af van حَقَّ).	amꦏꦲ (Ook O. heeft de on- juiste afleiding van حَقَّ).
عَاقِلٌ — verstandig.	amꦏꦲꦤ꧀ en amꦏꦲꦤ꧀	amꦏꦲꦤ꧀ en amꦏꦲꦤ꧀
عَقْلٌ — verstand.	amꦏꦲꦤ꧀ (K. T. 8, 5 v. o.; 10, 2. R. P. 76, 10: <i>tiyañ ewah akallipun</i>). Ook »middel" (K. T, 6, 2).	amꦏꦲꦤ꧀ vernuft, middel, list, vond, kunstgreep, vinding, <i>nakal</i> — beet- nemen, <i>nakalan</i> ; <i>piakalön</i> .
عَلَيْكَ السَّلَام en عَلَيْكُمْ السَّلَام — het heil over u (lieden).	amꦏꦲꦤ꧀ in amꦏꦲꦤ꧀ amꦏꦲꦤ꧀ ook amꦏꦲꦤ꧀ (Gunning p. na, 9).	amꦏꦲꦤ꧀ en amꦏꦲꦤ꧀ amꦏꦲꦤ꧀ vrede zij u, vrede zij ulieden.
عَمٌّ — algemeen.	amꦏꦲꦤ꧀ (Vr. van عَمَم).	amꦏꦲꦤ꧀ algemeen gebrui- kelijk.
عَنْبَرٌ — amber.	amꦏꦲꦤ꧀ of amꦏꦲꦤ꧀ (— Vr.).	amꦏꦲꦤ꧀ amber. (— O.).
غُرَابٌ »galère" (D).	ḡamamꦏꦲꦤ꧀ (— Vr.) W.P. 223.	
غَزَاةٌ — expeditio bellica (razzia).	amꦏꦲꦤ꧀ (Gunning p. 77). — Vr.	
غَضَبٌ — usurpa- tie, dwang.		amꦏꦲꦤ꧀ zich ongeoor- loofde vrijheden permit- teeren. (— O.).
غَافِلٌ »negligens." غَفْلَةٌ »unmindful- ness, forgetful- ness." (Lane).	amꦏꦲꦤ꧀ (Gunning p. 78).	amꦏꦲꦤ꧀ onnut, nutteloos. (— O.).
غَالِبٌ — gewoon- lijk.		amꦏꦲꦤ꧀ gemiddeld. (— O.).

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
فَالٌ voorteeken, inz. een goed.	ashanang, voordeel, winst. (— Vr.).	ashang, ²⁾ goed voorteeken.
فَرَضٌ — noodig, noodzakelijk.	ang, en ang, ook wel pardu (Gunning p. ang).	ang, of ang, plichtmatig, groot belang, verplicht.
فَرَائِص — erfportien.	ashanang, ashanang, en ashanang	ashanang, op Soemëdang z. v. a. ashana (overleg- gen).
تَفْسِيرٌ — verkla- ring.	ashana, of ashana, b.v. ahli kitab tapsir (R. P. 25).	
فَصْلٌ — hoofdstuk, artikel.	ashang, v. d. Br. J. Br. I, 2, p. 125. (Vr. van فصل).	ashang, aanleiding, zaak, tina pasal — ter zake van.
فُنْدُقٌ — logement.	angangangang, (— Vr.).	angangang, ¹⁾ logies. (— O.).
تَقَابُصٌ — het in ontvangst nemen.	ashanang, (K. T. 157, 5-7). R. van تقبُّل.	
قُرْآنٌ — Kōrān.	angangang, en angangang, (K. T. 2, 4) en angangang, (Bijdr. xxvi, p. 248).	angangang, de Kōran.
مِقْرَاءٌ »compagnie de personnes as- sises par terre en 2 rangs, l'un vis- à-vis de l'autre, et lisant à la fois certains chapitres du Coran.» (D.S.).		angangang = ashangang (تَكْرُسُ — O.). = Kōran lezen met zijn velen, t. w. een leest hardop, terwijl de anderen, die ook een Kō- ran voor zich hebben, hem volgen, controleeren en zoo noodig verbeteren. (O.).
قَرطاسٌ — papier (van χαρτης).	ashangang, en ashangang, b.v. niki lo kartas (R. P. 26).	ashangang, papier, (door O. ten onrechte afgeleid van कर्तاس).
قَمِيصٌ — het lange, witte priesterhemd.		ashangang, of ashangang, (— O.) het lange, witte hemd, dat hadji's dragen.

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
قَنَاعَةٌ vergenoegdheid, tevredenheid.	ꦒꦸꦤꦶꦁ (Gunning p. 75 van مَقْنَعَة). — Vr.	ꦭꦒꦲꦩ꧀ naam van het laag afhangende hoofdbedeksel der vrouwen, bij het verrichten van het gebed.
مِقْنَع en مَقْنَع »voile de visage, dont se servent les femmes”(D.S.)	ꦩꦏꦂꦩꦺꦴꦤꦼ naam van een hoofdbedeksel van Javaansche, Mohammedaansche vrouwen.	
قَوْلٌ — gezegde; woord.	ꦑꦺꦱꦪꦺꦴꦤ꧀ en ꦑꦺꦱꦺꦴꦤ꧀ (R. P. 25, 8; 40, 5; 46, 4).	ꦒꦺꦴꦥꦺꦴꦤ꧀ gelofte, uitgesproken gelofte.
قُلْ هُوَ — het begin der 112 ^e Soera. («Zeg: Hij”).	ꦑꦸꦭꦺꦴ een stuk Korân, om de kinderen te laten lezen.	
قَالَ — hij zeide.	ꦑꦺꦴꦭꦺ (Gunning p. ၈၈).	
قَوْمٌ en قَائِمٌ (Bijdr. iv, 6, 359).	ꦑꦺꦴꦩꦺꦴꦤ꧀, ꦑꦺꦴꦩꦺꦴꦤ꧀, ꦑꦺꦴꦩꦺꦴꦤ꧀ (R. van قوم).	ꦑꦺꦴꦩꦺꦴꦤ꧀ priesterwijk. (Ook O. leidt het af van قوم).
قِيَامَةٌ — opstanding. (der dooden).	ꦑꦶꦪꦩꦺꦴꦤ꧀ b.v. dumugi in dintèn kiyamat (R. P. 36, 1); beñjin in dintèn kiyamat (R. P. 5, 24).	ꦑꦶꦪꦩꦺꦴꦤ꧀ de opstanding, kiyamat berod — »het was een leven als een oordeel.” Ook in het Mal. beteekent ’t »opschudding.”
إِقَامَةٌ — voorbereiding tot de gemeenschappelijke eeredienst.	¹⁾ ꦶꦑꦩꦺꦴꦤ꧀ (R. van حميد). ²⁾ namati (T.N.I. v, 1, 697) het doen van een gebed voor een klein meisje.	ꦶꦑꦩꦺꦴꦤ꧀ de 11 formules, die den aanvang vormen van een formulier gebed; die formules opzeggen. (O. S.).
مَقَامٌ — graf, vooral van een heilige, (eigenlijk »plaats”).	ꦩꦑꦩꦺꦴꦤ꧀ Desa makam (v. d. Berg, Geestelijkheid op Java, p. 44).	ꦩꦑꦩꦺꦴꦤ꧀ graf, grafstede; een mooi woord voor 𐆚𐆫𐆛𐆞 (dat in ’t Skr. ook »plaats” beteekent).
مُقِيمٌ — die ergens verblijf houdt.	ꦩꦸꦗꦶꦩꦺꦴꦤ꧀ iemand, die op een plaats zijn verblijf houdt.	ꦩꦸꦗꦶꦩꦺꦴꦤ꧀ gevestigd zijn, wonen, voor goed zich vestigen.

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
كَتَمَ - verbergen.		ḥimputḥan = ḥimputkōn. (— O.).
كَثِيرًا — veel (Acc.) جَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا كَثِيرًا.		ḥimputḥan in as as ḥimputḥan ḥimputḥan God schen- ke u in vergelding alles goeds. (— O.).
كَذَبَ — leugen- achtigheid.	ḥimputḥan leugen, leugen- achtig. (J. S.).	ḥimputḥan = ḥimputḥan (liegen). O. geeft slechts op, dat 't Ar. is.
كُرْسَى — troon, stoel, zetel.	ḥimputḥan (ḥimputḥan, ḥimputḥan b.v. ḥimputḥan sakin kursi (R. P. 27); kursen — op stoelen.	ḥimputḥan stoel, zetel, korsi goyaḥ — schommelstoel, korsi malēs luierstool.
كَرَّاسٌ en كُرَّاسٌ — een katern.	ḥimputḥan boekdeel, inge- naaid katern papier.	ḥimputḥan katern (gewoon- lijk 6 vellen postpapier).
كَسَرَ — gebroken zijn. (Inf. VII).		ḥimputḥan. (— O.), ḥimputḥan — deelen.
كُفُوٌ — gelijkheid.	ḥimputḥan, dubbel (?) (— Vr.).	
كَفَنَ — doodskleed.	ḥimputḥan (Vr. s. kapa, K. W.!).	
كَهَنَ — inf. van كَهَنٌ wichelaar, priester zijn.		ḥimputḥan (— O.). tooverij, in ḥimputḥan kuhanah.
كُنَ قَائِمٌ in كُنَ (Koran 2, 111; 3, 42, 43, 52 enz.).	ḥimputḥan ook kunwa- nikun (Med. Zend. dl. 23, p. 341).	
تَلَحَّفَ — zich be- dekken. (Inf. v).	ḥimputḥan bedeksel, be- kleedsel. (— J. S. — Vr.).	ḥimputḥan het bekleedsel v. het bamboeriet. (— O.).
الْعُلُمِ in لَدُنِي الْعُلُمِ les con- naissances qu'on	ḥimputḥan, of ḥimputḥan, voor- spelling (Bab. Tan. Jawi p. 176). R. leidt het ten	

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
reçoit par la fa- veurspontanée de Dieu." (D. S).	onrechte af van het Arab. عِلْمُ الدُّنْيَا	
غَيْرُ لَازِمٍ in لَازِمٍ — niet verbindend (van een contract).	na ² en na ² zonder kwaad van iets afkomen, geen straf er op bekomen. (Vr. heeft Ar.?).	
تَلْقِيْنِ لِقِن — dooden- gebed.	تا ² (J. S. ten on- rechte van تَلْعِيْنِ).	تا ² of تا ² (O. S.) onderrichting der dooden.
ليَقِ à propos, con- venable." (D. S).	na ² denkkelijk, waar- schijnlijk. (— Vr.).	na ² = na ² voeg- zaam, gepast, naar be- hooren.
مَا وَرْدٍ — rozewater.	تا ² roos. (— Vr.).	
مَزْجٍ irritavit unum contra al- terum. (Inf. 1).	تا ² aanporren (R. leidt het af van مَجْوسِي — een Magiër!)	
مُلْكٍ — koninkrijk. مُلْكُ مِصْرَ (Kor. 43, 5).	تا ² b.v. Sañ Mahamisra- mulku (R. P. 23).	
مَلِكٍ — bezitting.	تا ² onverdeeld.	
مِلْكٍ — eigendom.	تا ² (— Vr.).	تا ² rechtmatig eigen- dom.
مَوْتٍ — dood.	تا ² de dood.	تا ² = تا ² (dood).
مَيِّتٍ — lijk.	تا ² b.v. mayit lajèn dipun pëndem (R.P. 38,10).	تا ² lijk, een doode.
مَلٍ — roerend goed.	تا ² en تا ² en تا ² (v. d. Berg, Moh. geestelijkheid op Java, p. 38 en noot).	

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
أنبياء نبي — profeten (Nom. plur.).	an ² en ² (Gun- ning p. m ² , 24).	
نبي — profeet.	an ² b.v. <i>ratu niras nabi</i> (R. P. 44, 21; 55, 5; 47, 7; 82, 19), <i>panutup ipun para</i> <i>nabi</i> (R. P. 36), <i>nabi linu-</i> <i>wih</i> (R. P. 47, 7).	an ² profeet.
نسبة — proportie, betrekking.	an ² verhouding (Kit. Tuhp. p. 187, 6), — Vr.	
نسيب — minne- dicht.		an ² God verheerlijken en lofprijzen. (— O. S.).
نشوز — weer- spannigheid eener vrouw tegen haar echtgenoot.	an ² idem. (Vr. leidt 't af van <i>نوش</i> . Dit is een drukfout, zie de 1 ^e ed. van Ger.).	
نص — vastgestelde tekst.	an ² of <i>an²</i> b.v. <i>in kitab</i> <i>ipun sampun kaenas</i> (R. P. 25, 14; 35, 23; 36, 3). — Vr.	
نظر — overweging.	an ² beschouwing, b.v. <i>ka-</i> <i>duwun in nalar ipun</i> (R.P. 29, 11).	
نَظَر en تَظَوَّر — wien men naar de oogen kijkt.	an ² van geachte, aan- zienlijke afkomst (met Perz. uitgang).	
نفقة — levens- onderhoud, op- brengst, winst.	an ² uitgaven voor levens- onderhoud, <i>an²</i> (R. van (فكا).	an ² of <i>an²</i> en <i>an²</i> onderhoud, trouw- geld, huishoudgeld.
منافق — huiche- laar.	an ² (R. P. 22).	an ² huichelachtig.

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
نُقْط — punt.	ꦤꦸꦥ (Veth, Java I, 500).	ꦤꦸꦥ cabalistisch teeken. (— O.).
نِكَاح — huwelijk.	ꦤꦶꦏꦏꦏꦺ of ꦤꦶꦏꦏꦏꦺ b.v. kowe nuli dak nīkakahake (R. P. 46, 47).	ꦤꦶꦏꦏꦏꦺ huwen, trouwen, di tikah, nikakkön, di tilah- kön — in den echt ver- eenigd.
هُبِّب — geblaas.	ꦲꦶꦧꦶꦧ idem. (— Vr.).	
هُوَ — Hij (in den zin van Allah).	ꦲꦶ of ꦲꦶꦧꦶꦧ (M. Z. IV, 235; XXIII, 333). — Vr.	
هَيْكَل »formule ma- gique.» (D. S.).	ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ Arab. = <i>jimat</i> (talisman). Vr.	
تَوْحِيد — de leer van Allahs een- heid.	ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ (Gunning p. XIV). — Vr.	ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ uitsluitend ge- richt zijn op iets (z. v. a. <i>ñandël</i>).
وَاحِدَانِيَّة — eenheid.	ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ of ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ eenig.	
وَاحِدَة — alleen leven.	ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ ongetrouwd blijven.	
تَرْقُف — stilstaan.	ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ (R. P. 9, 16).	ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ vergiffenis.
وَقْف — vermaking aan Allah.	ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ (v. d. Berg, Geeste- lijkheid op Java p 37, 38).	ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ gift, liefdadige stichting, fonds tot lief- dadig doel.
وِلَادَة — bevalling.	ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ (Winter in T. N. I. 1843, I p. 700). — Vr.	ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ in <i>adus wiladah</i> , zich baden na de beval- ling.
مَوْلِد — geboorte- feest. N. Ar. مولود ^{co} — de 3 ^e maand.	ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ en ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ en ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ naam van de 3 ^e maand.	ꦲꦶꦏꦏꦏꦺ naam van de 3 ^e maand van 't Mohamme- daansche jaar (<i>Rabiyul</i> <i>awal</i>).

ARABISCH.	JAVAANSCH.	SUNDANEESCH.
أَوْلِيَاءَ — heiligen, plur. van وَلِيّ.	santri oliya (M. Z. IV, 3, 237).	gezaligde, hei- lige, vriend van God.
وَلِيّ — vriend, voogd.	vertrouwde vriend; naastbestaande voogd, in- voerder van den Islâm.	voogd, curator, wiens toestemming tot een hu- weljk van een meisje of vrouw vereischt wordt.
وَلَايَة — voogdij- schap, landvoog- dijdschap.	(bij Vr. een druk- fout) idem.	mindere, on- dergeschikte, dienstbare. (— O.).
مَوْلَانَا — onze heer.	en	
يَا — o!	toeroep o!	o! als toeroep.
يَا هُوَ — O Hij! (Allah).	(R. eign. Jehova).	
يَمِين — eed.		een eed doen. (— O.).
يَمَنِي — Jemeni- tisch,	idem.	